

Valtuustoaloite tilapäisten sosiaalityöntekijöiden kelpoisuusehtojen säilyttämisestä ennallaan

Aluehallitus 14.01.2025 § 18

Valmistelija hallinnon asiantuntija Ella Sofia Aniranta, p. 040 506 5610

Selostus asiasta

Yleistä

Aluevaltuuston 10.12.2024 kokouksessa jätettiin liitteenä oleva valtuustoaloite tilapäisten sosiaalityöntekijöiden kelpoisuusehtojen säilyttämisestä ennallaan (Riikka Rantanen ja allekirjoittaneet).

Aluevaltuusto lähetti valtuustoaloitteen aluehallituksen valmisteltavaksi.

Toimivalta

Hallintosääntö 142 §

Esittelijä

Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus

Aluehallitus antaa valtuustoaloitteen edelleen lasten, nuorten ja perheiden sosiaali- ja terveyspalveluiden ja aikuisten sosiaalipalveluiden vt. vastuualuejohtaja Päivi Kalilaisen, HR-johtaja Eija-Liisa Heikkilän ja perheiden palveluiden palvelujohtaja Maria Lehtisen valmisteltavaksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus 25.03.2025
2874/00.05.01/2024

Valmistelija

sosiaalihuollon johtaja Marena Paahto p. 040 143 4759
vastuualuejohtaja Päivi Kalilainen p. 050 370 0245
henkilöstöpäällikkö Emma-Leena Päckilä p. 040 137 1557

Selostus asiasta

Aluevaltuuston 10.12.2024 kokouksessa aluevaltuutettu Riikka Rantala ja allekirjoittaneet ovat jättäneet liitteenä olevan valtuustoaloitteen tilapäisten sosiaalityöntekijöiden kelpoisuusehtojen säilyttämisestä ennallaan. Rekrytoinneissa tulisi noudattaa vuonna 2016 voimaan tullutta lakia sosiaalihuollon ammattihenkilöistä. Eduskunta on hyväksynyt 20.11.2024 sosiaalihuollon ammattihenkilölakia koskevan muutoksen, jolla alennetaan tilapäisesti toimivien sosiaalityöntekijöiden kelpoisuusehtoja 1.1.2025 alkaen.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Sosiaalityöntekijöitä työskentelee Keski-Suomen hyvinvointialueella noin 300. Heistä tilapäisesti työskenteleviä on tällä hetkellä noin 24 sosiaalityöntekijää eli 8 % kaikista sosiaalityöntekijöistä. Suurin osa tilapäisesti työskentelevistä sosiaalityöntekijöistä toimii perheiden palveluissa. Tilapäisesti toimivat sosiaalityöntekijät ovat

koulutustaustaltaan usein sosionomi tutkinnon suorittaneita (AMK). Sen lisäksi heillä on lisäopintoja sosiaalityöstä.

Sosiaalityöntekijän tehtävissä toimiminen on lainsäädännöllä suojattua ja säänneltyä ammatinharjoittamista. Sosiaalityöntekijä on siis laillistettu sosiaalihuollon ammatti, johon ammatinharjoittamisoikeuden myöntää hakemuksesta Valvira. Sosiaalityöntekijän tulee rekisteröityä Valviran ylläpitämään ammatinharjoittamisen Suosikki-rekisteriin, josta sosiaalityöntekijän ammatinharjoittamisoikeus voidaan tarkastaa.

Keski-Suomen hyvinvointialueella noudatetaan sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) sekä sosiaalihuollon yleis- ja erityislainsäädännön säädöksiä sosiaalihuollon ammattihenkilöstöä rekrytoitaessa. Rekrytoidessa huomioidaan myös valvovien viranomaisten ohjaus toimimisesta sosiaalihuollon ammattihenkilön tehtävissä. Samoin huomioidaan Keski-Suomen hyvinvointialueen yleiset rekrytointiohjeet ja toimintamallit sekä viranomaistoimintaa, työnantajan toimintaa ja henkilöstöhallintoa yleisesti ohjaava lainsäädäntö.

Sosiaalihuollon laillistetun ammattihenkilön tehtäviin rekrytoidaan ja palkataan kelpoisuusvaatimukset täyttävä henkilö aina, kun se on mahdollista. Tämä tarkoittaa, että sosiaalityöntekijäksi rekrytoidaan aina ensisijaisesti yliopistossa sosiaalityöntekijän koulutuksen suorittanut ja ammatinharjoittamisoikeuden Valviralta saanut henkilö.

1.1.2025 alkaen sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain mukaan sosiaalityöntekijän tehtävissä on voinut tilapäisesti toimia enintään vuoden ajan sosiaalityöntekijän ammattiin opiskeleva henkilö, joka on suorittanut hyväksytysti sosiaalityön perus- ja aineopinnot sekä käytännön harjoittelun.

Lisäksi oikeus toimia tilapäisesti sosiaalityöntekijän tehtävissä on 1.1.2025 alkaen ollut henkilöllä, joka on suorittanut:

- sellaisen soveltuvan yliopistossa suoritettun yhteiskuntatieteellisen alan korkeakoulututkinnon tai sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinnon, johon on sisällynyt tai jonka lisäksi on suoritettu hyväksytysti sosiaalityön perus- ja aineopinnot sekä käytännön harjoittelun.

- soveltuvan yliopistossa suoritettun yhteiskuntatieteellisen alan korkeakoulututkinnon tai sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinnon, ja jolla on sosiaalityön perus- ja aineopintojen lisäksi riittävä käytännön kokemus ja ammattitaito.

Soveltuvana yliopistotutkintona voidaan pitää esimerkiksi yliopistotutkintoa, joka on tehty yhteiskunta-politiikan, sosiaalipolitiikan, sosiologian, hallintotieteiden tai sosiaalipsykologian pääaineessa. Soveltuvalla sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinnolla tarkoitetaan esimerkiksi sosionomin, geronomin tai kuntoutuksen ohjaajan tutkintoa.

Sosiaalityöntekijän ammatissa voi toimia tilapäisesti ja määräaikaaisesti enintään vuoden ajan. Sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain mukaan määräaika voidaan ylittää enintään vuodella kerrallaan, jos se on välttämätöntä asiakasturvallisuuden ja palveluiden saatavuuden tai jatkuvuuden kannalta taikka muusta erityisestä syystä.

Tilapäisesti sosiaalityöntekijän tehtävissä voi jatkaa enintään vuoden kerrallaan, mikäli rekrytointiyrityksestä huolimatta tehtävään ei ole saatu

ammattipätevyyden saanutta sosiaalityöntekijää. Keski-Suomen hyvinvointialueella sosiaalityöntekijän virkaan tulee aina hakea julkisella ja avoimella haulla ensisijaisesti kelpoinen sosiaalityöntekijä.

Tilapäisesti sosiaalityöntekijän tehtävissä toimiva henkilö toimii laillistetun sosiaalityöntekijän johdon ja valvonnan alaisena. Tilapäisesti sosiaalityöntekijän tehtävissä toimivalla henkilöllä ei ole sosiaalityöntekijälle säädettyä oikeutta päättää kiireellisissä tapauksissa tahdosta riippumattoman huollon antamisesta tai siihen liittyvistä toimenpiteistä.

Keski-Suomen hyvinvointialueella työn johtajana ja valvojana toimii johtava sosiaalityöntekijä, joka nimetään kirjallisesti tilapäisesti sosiaalityöntekijän tehtävissä toimivan ohjaajaksi. Työnantaja vastaa siitä, että tilapäisesti sosiaalityöntekijän tehtävissä toimivalla on laissa säädetyt edellytykset toimia tehtävässään. Työnantajan velvollisuutena on arvioida tapauskohtaisesti henkilön valmiudet ja se, millaisten tehtävien hoitamiseen hänellä on riittävät edellytykset. Johtavan sosiaalityöntekijän on tosiasiallisesti seurattava, ohjattava ja valvottava tilapäisesti toimivan toimintaa ja puututtava viipymättä mahdollisesti ilmeneviin epäkohtiin.

Vastauksena valtuustoaloitteeseen todetaan, että Keski-Suomen hyvinvointialueen on noudatettava kulloinkin voimassaolevaa lainsäädäntöä, eikä hyvinvointialue voi tästä syystä jättää noudattamatta 1.1.2025 voimaan tullutta lainsäädännön muutosta tilapäisesti toimivan sosiaalityöntekijän kelpoisuudesta. Keski-Suomen hyvinvointialue voi kuitenkin työnantajan roolissa arvioida hakijoiden riittävää sekä parhaiten soveltuvaa osaamista. Keski-Suomen hyvinvointialueella on linjattu, että yliopistollinen sosiaalityön koulutus vastaa parhaiten sosiaalityön tehtävissä tilapäisesti toimimisen koulutus- ja osaamisvaatimuksiin. Laadukkaiden ja asiakasturvallisten sosiaalihuollon palveluiden järjestämiseksi Keski-Suomen hyvinvointialueella pidetään tärkeänä, että ensisijaisesti tilapäisesti sosiaalityöntekijän tehtäviin rekrytoidaan ja niissä toimii yliopistossa sosiaalityöntekijän ammattiin opiskeleva henkilö, joka on suorittanut hyväksytysti sosiaalityön perus- ja aineopinnot sekä käytännön harjoittelun.

Sosiaalihuollon johtaja on antanut asiassa sisäisen ohjeen ”Tilapäinen työskentely sosiaalityöntekijän tehtävissä (rekrytointi, ohjaus ja valvonta)”. Ohje on annettu ensimmäisen kerran keväällä 2024 ja sitä on päivitetty 25.11.2024 ja 3.3.2025. Ohje on valmisteltu yhteistyössä vastuualuejohtajien ja palvelujohtajien sekä henkilöstöhallinnon kanssa. Ohjeella on pyritty vastaamaan sekä sosiaalityöntekijöiden riittävyyden ja asiantuntijuuden, että sosiaalihuollon palveluiden lainmukaiseen ja asiakasturvalliseen järjestämiseen.

Toimivalta

Hallintosääntö § 142

Esittelijä	Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan
Päätösehdotus	Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy valtuustoaloitteeseen laaditun vastauksen sekä toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.
Päätös	